

Aanslag op die Afr.- Vr. Stell., 16/6/81.

191. T. I (33)

I Inle

afg. verskyning: Waer meer van meer as een taal en kult. woon
cf. Europa (Eng. - Wallis; België - Fr & Ned.) ook nuwe Wereld
(Ned. gr. Eng) (Kanada - Fr. en Eng)
Akwels word die een ondergeskeik aan die ander:
Kult. (taal), Pol. (bestuur), Ekon (bedig)
Elemente v. dies. verskyning soos byvoorbeeld
kult., pol., ekon.
Echter een groot verskil: in
S.Afr nuwe volk en taal langs
Engelse taal. Afrikaans produkte
van hadering; baie gehag.
Hier gee ander dimensie.

II Die Gele

Selfstandigheid - Swell. + Gr. Kr.
Kompr. - en Eng. owerheid het nie
daarvan gehou nie - beskou
dit as opstand, rebelle; toe
dit
1820 Setlaars - Eng. element versteek
Twintig jaar later groot Trek: In
wese onkeerbare verset v.
afr.-sprekendes. Eng. owerheid
nog meer onderdruk. Selfs
geweld - Natal
Annexasie van Vrystaat en Transvaal
van 1856 & 2de Vryh.-oorlog-kriëwing

(2)

Mat. en geestel. verandering
Armblanke (300,000: 1 uit 4!)
Verstriklike jare: 1910 - 1945.
sluit in twee wêreldoorloë,
1914 - 1918; 1939 - 1945. Verdeeldh.,
trois, pol en ekon uitbactrig.

III Groot Keerpunt, 1948.

Werk v. dr. Malan - groot streef
Screwing op pol terrein.

Die Burger

Opstede - Havenga.

Gevalg: oorwinning v. 26 Mei '48
Ous heles land; ons hier op Stell.
Verheersende gevoel: Das hier
aanslag afgestaan!

Dieper Bat v. 1948

Aan pos. kant: eie vreude, eie
vriendenoet-snappe, eie belaid
Radikale wetgewing - veral
apartheid - miskeun selfs in
woede.

Aan neg. kant: Buiteland -
vriende listiger - gebruik veral
~~self~~ ekou. Krug en ~~self~~ magtige
media (Koerante).

Buiteland: S. Afr. is Afrikaer,
wie met S. Afr. wil praat;
moet met Afr. praat; Afr. wie
meer ouerosoen nie! Enoch

Bendheister (die Welt) Hieruit
lyk nuwe aanslag.

V Ons en Tyd.

(3)

aanslag geweekig. — vgl. E. 14.
en nun Pic Botha Ons vriend
het min geword; en die
wat daar is, staan nie op
om getel te word nie — lief
op eie belang — veral 3de
vereld.

Kommunisme X Weare: Ons
tussen mealstone; ons heef
nie hoe ernstig dit geword
het nie.

Rede tot baie groot koumer.
Bates aan ons kant; maar
ook swakheide

Kan onnoontlik op alles ~~weer~~
my diagnose: sedert 1948 het
ons pol. sterk geword; maar
ons het op verre na nie
in diezelfde mate ook sukt.
sterker geword nie. Inteendaal,
ons het verswak. B.v. taal,
moedstaalonderwijs, Afr. universiteit,
geschiedenis, bodem, maatselufde.

Ons ver-suidafrikaans! met
al die verdienstes daarvan, ^{maar}
ook met die swakheide; en
die swakheide oorheers die
verdienvoltes.

My prognose: ons groot kraakte
her-ontderk: = Afr-skap, taal, geskiedenis,
gesk., bodem. Dit moet die
keistene van ons gees bly.

4

en daarop moet ons staan.
Ons moet beseef; taalgrens is
nie meer pol. grens nie —
XXX — en ons moet die
implikasies aanvaar. Toen ons
dit nie, sal ons meer seker
nie staande bly nie.

In my pogresse lê daar 'n
veelheid van resepte en
terapiee. Laat ek een hoalig
uitlig: Dr. Malan se vennig van
eenheid. Staatk. enk. — neuse
wat kan saamwerk, wat gaan
kruisie kan maak dit gaan
om dinge van nas. belang,
maar dinge wat verander,
Volksenth. — ~~volk~~ begrip:
neuse wat saamgebied
word deur fund. Straat-XXX
dinge n. nas. belang maar
dinge wat nie kontstaande
van hier nie. Laat ons
ers en veral in kult. enk.
vind — ons volksenth. — en
laat dit die verouderste
suid v. ons ~~volk~~ staatk. enk.
wees. Dan kan diegene wat op
pol. gebied met ons saamval
of die gebied met ons saamwerk — en dan
kan ons ook die aanslag afslaan.